

Скопје, 28.12.2017

Соопштение за медиуми

Претседателот на државата е без основни познавања за родовата (не)еднаквост

Факти: 78% од жртвите на физичко насилство се жени додека **98%** од сторители на семејно насилство се мажи. Од 2008 до 2016 година, регистрирани се **70 феминциди** од кои 15 се случиле само во периодот 2013-2016. Над **3/4** од случаите на семејно насилство не се пријавени во ниту една јавно достапна служба. Секоја **втора жена** во Македонија е жртва на психичко насилство, **секоја четврта жена** е жртва на физичко насилство, а секоја **седма жена** е жртва на сексуално насилство.

Платформата за родова еднаквост реагира на изјавата на Претседателот на Република Македонија Ѓорѓе Иванов во обраќањето пред пратениците во Собранието на Република Македонија на 26.12.2018 година, каде посочи дека ратификацијата на Истанбулската конвенција со себе носи и одредени ризици, односно дека Конвенцијата „вovedува нова и неконвенционална дефиниција на родот како општествен конструкт што е независен од биолошкиот пол и што може да се менува според волјата”.

Ваквата изјава на Претседателот Иванов покажува основно непознавање на меѓународната и националната рамка за заштита од родово засновано насилство и дискриминација. Дефинирањето на родот како поим кој ги означува општествено конструирани улоги, однесувања, активности и атрибути што дадено општество ги смета за соодветни за жените и за мажите претставува основен чекор во борбата за еднаквост меѓу мажите и жените. Впрочем, оваа дефиниција е и основата за донесување на меѓународните и националните документи кои го третираат прашањето за родовата (не)еднаквост и за нејзиното надминување. Разбирањето на родот како социјален конструкт, а со тоа и дефинирањето на родовите улоги не е воопшто новост ниту во политичката теорија, ниту во правото, напротив поминато е повеќе од половина век од првите конструктивистички теории. Оттука, нејасно е како претседател на една држава и на сите граѓани и граѓанки може да се спротивстави на дефиниции кои придонесуваат за надминување на историската и фактичката нееднаквост меѓу мажите и жените.

Несогласувањето со ратификацијата на Истанбулската конвенција воедно значи и одобрување на родово заснованото насилство, особено ако се земе предвид дека дефинирањето на родот како социјален конструкт е проблематично за Иванов. Наметнатите и прецизно дефинирани родови улоги и норми се појдовната позиција која генерира насилство и шовинизам во сите општествени сфери. Со ваквата изјава претседателот се залага за презервирање на родовите улоги и норми кои генерираат насилство кон жените. Претседателот е уплашен и од фактот што согласно одредбите на конвенцијата се нуди заштита од насилство и дискриминација на родовите и сексуалните малцинства, со што претседателот директно застанува против заштитата од дискриминација, вознемирување и насилство кон ЛГБТИ луѓето, со што го поттикнува истото и го негира нивното право на живот.

Со почит,

Платформа за родова еднаквост*